

سایت علی جبرا Aligebra.com

پشتیبانی ۰۹۱۲۷۷۴۴۲۸۱ - ۰۹۱۲۷۷۴۴۳۸۹

علی هاشمی

نام آزمون: تابع وارون

سایت: ALIGEBRA.COM

علی هاشمی: ۰۹۱۲۷۷۴۴۳۸۹

۱- در بزرگ‌ترین بازه‌ای که تابع با ضابطه‌ی $f(x) = 2x + |2x + 1|$ وارون‌پذیر است، ضابطه‌ی وارون آن کدام است؟

① $f^{-1}(x) = \frac{x-1}{4}; x \geq -1$

② $f^{-1}(x) = \frac{x-1}{4}; x \geq -\frac{1}{2}$

③ $f^{-1}(x) = 4x + 1; x \geq -1$

④ $f^{-1}(x) = 4x + 1; x \geq -\frac{1}{2}$

۲- اگر در تابع $f(x) = \frac{mx + m - 1}{(m - 2)x + m - 3}$ داشته باشیم $f^{-1}(x) = f(x)$ ، ضابطه‌ی وارون تابع $g(x) = 2^x + 2m$ کدام است؟

① $g^{-1}(x) = \log_2^{x-2}$

② $g^{-1}(x) = \log_2^{(x-\frac{2}{2})}$

③ $g^{-1}(x) = 3 \log_2^x$

④ $g^{-1}(x) = 2^x + 2$

۳- اگر $f(x) = \log(\sqrt{x^2 + 1} + x)$ باشد، آن‌گاه حاصل $f^{-1}(x) + f^{-1}(-x)$ کدام است؟

① x

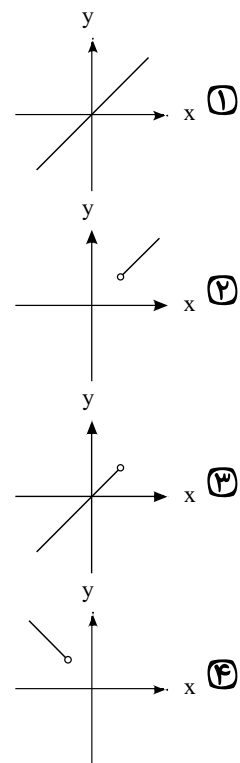
② $10^x - 10^{-x}$

③ صفر

④ $x - 1$

۴- اگر $f(x) = \log_4(2-x)$ ، نمودار تابع $y = f^{-1} \circ f(x)$ کدام است؟

۵- ضابطه وارون تابع $f(x) = 2 - \sqrt{x-1}$ ، به کدام صورت است؟

- ۱ $f^{-1}(x) = x^2 - 4x + 5 : x \leq 2$
- ۲ $f^{-1}(x) = -x^2 + 4x - 5 : x \leq 2$
- ۳ $f^{-1}(x) = x^2 - 4x + 5 : x \geq 1$
- ۴ $f^{-1}(x) = -x^2 + 4x - 5 : x \geq 1$

۶- اگر $g(x) = 3x - 1$ و $f = \{(1, 2), (-1, 1), (3, 0)\}$ ، آن گاه $f^{-1} \circ g(1)$ کدام است؟

- ۱ ۱
- ۲ ۲
- ۳ ۳
- ۴ ۴

۷- وارون تابع با ضابطه‌ی $y = \frac{|x|}{x}(x^2 + 1)$, $x \neq 0$ کدام است؟

① $f^{-1}(x) = \frac{|x|}{x}\sqrt{x-1}$

② $f^{-1}(x) = \frac{|x|}{x}\sqrt{|x|-1}$

③ $f^{-1}(x) = \frac{|x|}{x}\sqrt{-x-1}$

④ $f^{-1}(x) = \frac{|x|}{x}\sqrt{x^2-1}$

۸- اگر تابع $f(x) = (x+1)^2 + (x-2)^2$ در بازه‌ی (∞, a) وارون پذیر باشد، بیشترین مقدار a کدام است؟

① $-\frac{1}{4}$

② $\frac{1}{2}$

③ $-\frac{1}{2}$

④ $-\frac{3}{4}$

۹- اگر $f(x) = \frac{2x+5}{x-2}$ باشد نمودارهای دو تابع f و f^{-1} در چند نقطه متقاطع اند؟

① ۱

② ۲

③ بی‌شمار

④ غیرمتقاطع

۱۰- طول نقطه‌ی تلاقی نمودار تابع $f(x) = \sqrt{x+2}$ با نمودار معکوس آن روی نیمساز ناحیه‌ی اول و سوم کدام است؟

① -۱

② ۲

③ ۲, -۱

④ فاقد نقطه‌ی تلاقی

۱۱- اگر $f = \{(2, 5), (1, 7), (3, 4)\}$ و $g(x) = 2x - 1$ تابع $g \circ f^{-1}(x)$ کدام است؟

$g \circ f^{-1}(x) = \{(7, 1), (4, 5), (5, 3)\}$ ①

$g \circ f^{-1}(x) = \{(2, 3), (1, 1), (5, 3)\}$ ②

$g \circ f^{-1}(x) = \{(3, 2), (5, 4), (1, 1)\}$ ③

$g \circ f^{-1}(x) = \{(1, 7), (3, 5), (4, 5)\}$ ④

۱۲- ضابطه‌ی وارون تابع $f(x) = \frac{3^x - 5}{3^x + 5}$ کدام است؟

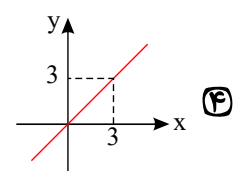
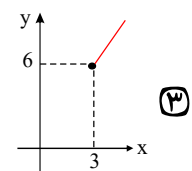
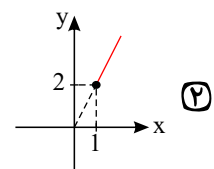
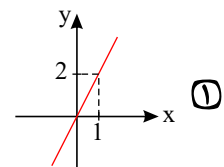
$f^{-1}(x) = \log_5 \frac{3x + 3}{1 - x}$ ①

$f^{-1}(x) = \log_3 \frac{5x - 1}{1 - x}$ ②

$f^{-1}(x) = \log_3 \frac{5x - 5}{1 + x}$ ③

$f^{-1}(x) = \log_3 \frac{5x + 5}{1 - x}$ ④

۱۳- با فرض آن که $f(x) = 4\sqrt{x - 1} + 3$ ، نمودار تابع $y = 2f(f^{-1}(x))$ کدام است؟

۱۴- اگر تابع $f(x) = \frac{3x-1}{x-a}$ وارون خودش باشد، $f(1)$ کدام است؟

- ۱) -۱
- ۲) ۱
- ۳) -۳
- ۴) ۳

۱۵- تابع معکوس تابع $f(x) = x|x|$ کدام است؟

- ۱) $f^{-1}(x) = \begin{cases} \sqrt{x} & x \geq 0 \\ \sqrt{-x} & x < 0 \end{cases}$
- ۲) $f^{-1}(x) = \begin{cases} \sqrt{x} & x \geq 0 \\ -\sqrt{-x} & x < 0 \end{cases}$
- ۳) $f^{-1}(x) = -\sqrt{|x|}$
- ۴) تابع f معکوس ناپذیر است.

۱۶- با توجه به ماشین مقابل، اگر $f(x) = \frac{2x-1}{x+1}$ و g به یک به یک باشند و داشته باشیم $g(m) = 2$ ، مقدار m کدام است؟

$$x \rightarrow \boxed{f} \rightarrow \boxed{g} \rightarrow x$$

- ۱) ۲
- ۲) ۲٫۵
- ۳) ۱٫۵
- ۴) ۱

۱۷- تابع با ضابطه‌ی $f(x) = x^3 + ax + 2a$ مفروض است. اگر عرض از مبدأ نمودار تابع f^{-1} برابر (-1) باشد، a کدام است؟

- ۱) ۲
- ۲) ۱
- ۳) $\frac{1}{2}$
- ۴) $\frac{1}{3}$

۱۸- اگر $f = \{(-1, 0), (1, 2), (0, 1), (2, -1)\}$ باشد، آن گاه $f + f^{-1}$ شامل کدام زوج مرتب نیست؟

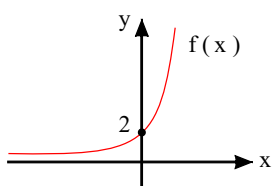
- ① $(1, 2)$
- ② $(-1, 1)$
- ③ $(0, 0)$
- ④ $(2, 0)$

۱۹- اگر $f(x) = x + 2$ ، $g(x) = 2x^2 - 8x + 1$ باشند، آن گاه حاصل جمع ریشه‌های معادله‌ی $g \circ f^{-1}(x) = 0$ کدام است؟

- ① $\frac{-25}{2}$
- ② $\frac{25}{2}$
- ③ 8
- ④ -8

۲۰- کدام یک از توابع زیر وارون پذیر است؟

- ① $f(x) = x^2 - 8x - 1$
- ② $g(x) = |x^x|$
- ③ $h(x) = \frac{3x - 6}{2 - x}$
- ④ $p(x) = x^2 + \sqrt{x}$

۲۱- شکل مقابل، نمودار تابع $y = f(x)$ است. دامنه‌ی تابع $y = \sqrt{f^{-1}(x)}$ کدام است؟

- ① $x > 0$
- ② $x \geq 2$
- ③ $0 < x \leq 2$
- ④ $\mathbb{R}$

۲۲- به ازای کدام مقادیر m نمودار تابع معکوس $f(x) = \frac{x-4}{2x-1}$ از نقطه‌ی $(m+2, m)$ می‌گذرد؟

- ① هیچ مقدار
 ② ۱ و ۲
 ③ ۲ و -۱
 ④ ۱ و -۲

۲۳- تابع معکوس تابع $f(x) = 1 + \sqrt{1-x}$ کدام است؟

- ① $f^{-1}(x) = 2x - x^2, x \leq 1$
 ② $f^{-1}(x) = x^2 - 2x + 2, x \leq 1$
 ③ $f^{-1}(x) = 2x - x^2, x \geq 1$
 ④ $f^{-1}(x) = x^2 - 2x + 2, x \geq 1$

۲۴- دو تابع $f = \{(2, a+1), (3, 7)\}$ و $g = \{(2a-1, -1), (6, 2)\}$ مفروضند. اگر $(-1, 2) \in (gof)^{-1}$ ، مقدار a کدام است؟

- ① ۲
 ② ۱
 ③ -۱
 ④ -۵

۲۵- اگر $f(x) = \sqrt{x+2}$ و $g(x) = \frac{x^3+1}{2-x^3}$ باشد ضابطه‌ی تابع $(gof)^{-1}$ کدام است؟

- ① $(gof)^{-1}(x) = \frac{3}{1-x}$
 ② $(gof)^{-1}(x) = \frac{-3}{1+x}$
 ③ $(gof)^{-1}(x) = \frac{x+3}{x}$
 ④ $(gof)^{-1}(x) = \frac{x-3}{x}$

۲۶- به ازای کدام مقدار m تابع $y = \frac{mx + 2}{x + 2}$ با وارون خود برابر است؟

- ۱ ①
- ۲ ②
- ۱ ③
- ۲ ④

۲۷- ضابطه‌ی وارون تابع $y = \frac{x}{1+x}$ کدام است؟

- $f^{-1}(x) = \frac{1+x}{x}$ ①
- $f^{-1}(x) = \frac{1-x}{x}$ ②
- $f^{-1}(x) = \frac{x}{1-x}$ ③
- $f^{-1}(x) = \frac{x}{x-1}$ ④

۲۸- ضابطه‌ی وارون تابع $y = 2x - x^2$ برای $x < 1$ چگونه است؟

- $f^{-1}(x) = 1 - \sqrt{1-x}$ ①
- $f^{-1}(x) = 1 + \sqrt{1-x}$ ②
- $f^{-1}(x) = 1 - \sqrt{1+x}$ ③
- $f^{-1}(x) = 1 + \sqrt{1+x}$ ④

۲۹- اگر $f(x) = 1 - \sqrt{x}$ و $g(x) = 2 - x$ باشد، ضابطه‌ی وارون تابع fog کدام است؟

- $f^{-1}(x) = (x-1)^2 - 2, x \leq 1$ ①
- $f^{-1}(x) = 2 - (x-1)^2, x \geq 1$ ②
- $f^{-1}(x) = (x-1)^2 - 2, x \geq 1$ ③
- $f^{-1}(x) = 2 - (x-1)^2, x \leq 1$ ④

۳۰- اگر تابع خطی f ، از نقاط $(1, 4)$ و $(2, 7)$ بگذرد، معادله‌ی وارون این تابع کدام است؟

$$f^{-1}(x) = \frac{x-1}{3} \quad \text{①}$$

$$f^{-1}(x) = \frac{2x+1}{5} \quad \text{②}$$

$$f^{-1}(x) = 3x-1 \quad \text{③}$$

$$f^{-1}(x) = 3x+1 \quad \text{④}$$

پاسخنامه تشریحی

۱ - گزینه ۱ ابتدا عبارت داخل قدر مطلق را تعیین علامت می‌کنیم:

$$x \geq -\frac{1}{2} : y = 2x + 2x + 1 \rightarrow y = 4x + 1$$

$$x < -\frac{1}{2} : y = 2x - 2x - 1 \rightarrow y = -1 \text{ تابع ثابت است که یک به یک نمی‌باشد.}$$

بنابراین بزرگ‌ترین بازه‌ای که تابع در آن وارون‌پذیر است $x \geq -\frac{1}{2}$ است. برای پیدا کردن ضابطه‌ی وارون، x را بر حسب y بدست می‌آوریم و سپس y را به x و x را به y تبدیل می‌کنیم.

$$y = 4x + 1 \rightarrow 4x = y - 1 \rightarrow x = \frac{y - 1}{4} \rightarrow f^{-1}(x) = \frac{x - 1}{4}$$

توجه کنید که دامنه‌ی تابع معکوس برابر برد تابع اصلی است.

$$x \geq -\frac{1}{2} \xrightarrow{\times 4} 4x \geq -2 \rightarrow 4x + 1 \geq -1 \rightarrow y \geq -1 \rightarrow R_f = D_{f^{-1}} = [-1, +\infty)$$

۲ - گزینه ۱ در تابع $f(x) = \frac{ax + b}{cx + d}$ اگر $a + d = 0$ باشد در این صورت $f(x) = f^{-1}(x)$ است.

$$\text{پس: } m + m - 3 = 0 \rightarrow 2m - 3 = 0 \rightarrow m = \frac{3}{2} \rightarrow g(x) = 2^x + 3$$

برای پیدا کردن ضابطه‌ی وارون یک تابع کافی است که x را بر حسب y بدست آوریم و سپس y ها را به x و x را به y تبدیل کنیم.

$$y = 2^x + 3 \rightarrow 2^x = y - 3 \xrightarrow{\log_b^a = k \rightarrow a = b^k} \log_2^{y-3} = x \rightarrow g^{-1}(x) = \log_2^{x-3}$$

۳ - گزینه ۳ می‌دانیم: $\log_b^a = k \rightarrow a = b^k$

برای بدست آوردن ضابطه‌ی معکوس یک تابع، ابتدا x را بر حسب y بدست می‌آوریم و سپس جای x و y را با هم عوض می‌کنیم:

$$y = \log(\sqrt{x^2 + 1} + x) \rightarrow 10^y = \sqrt{x^2 + 1} + x \rightarrow 10^{2y} - x = \sqrt{x^2 + 1}$$

$$\xrightarrow{\text{توان ۲}} (10^y - x)^2 = (\sqrt{x^2 + 1})^2 \rightarrow 10^{2y} + x^2 - 2x \times 10^y = x^2 + 1 \rightarrow 10^{2y} - 1 = 2x \times 10^y$$

$$\rightarrow x = \frac{10^{2y} - 1}{2 \times 10^y} = \frac{10^{2y}}{2 \times 10^y} - \frac{1}{2 \times 10^y} \rightarrow x = \frac{10^y}{2} - \frac{10^{-y}}{2}$$

$$\rightarrow f^{-1}(x) = \frac{10^x - 10^{-x}}{2}, f^{-1}(-x) = \frac{10^{-x} - 10^x}{2}$$

پس $f^{-1}(x) + f^{-1}(-x) = 0$ است.

۴ - گزینه ۳ می‌دانیم:

$$f \circ f^{-1}(x) = x, D_{f \circ f^{-1}(x)} = D_{f^{-1}(x)}$$

$$f^{-1} \circ f(x) = x, D_{f^{-1} \circ f(x)} = D_f$$

$$f(x) = \log_2^{2-x} \rightarrow D_f : 2 - x > 0 \rightarrow x < 2$$

$$y = f^{-1} \circ f(x) = x \rightarrow D_{f^{-1} \circ f(x)} = D_f = x < 2$$

بنابراین کافی است خط به معادله‌ی $y = x$ (نیمساز ناحیه‌ی اول و سوم) را با شرط $x < 2$ رسم کنیم که گزینه‌ی ۳ نشانگر این شکل است.

۵ - گزینه ۱

ابتدا x را بر حسب y بدست می‌آوریم و سپس جای x و y را عوض می‌کنیم.

$$y = 2 - \sqrt{x-1} \Rightarrow (\sqrt{x-1})^2 = (2-y)^2 \Rightarrow x-1 = 4 - 4y + y^2$$

$$\Rightarrow x = y^2 - 4y + 5 \Rightarrow f^{-1}(x) = x^2 - 4x + 5, x \leq 2$$

چون $\sqrt{x-1}$ مثبت است، پس $-\sqrt{x-1}$ منفی بوده و $y = 2 - \sqrt{x-1}$ همواره کوچک‌تر مساوی ۲ می‌شود، بنابراین دامنه‌ی تابع معکوس $x \leq 2$ است.

۶ - گزینه ۱

$$f^{-1} \circ g(1) = f^{-1}(g(1)) = f^{-1}(3(1) - 1) = f^{-1}(2) \xrightarrow{(1,2) \in f} f^{-1}(2) = 1$$

وقتی $(a, b) \in f$ است، یعنی $f(a) = b$ یا $f^{-1}(b) = a$

۷ - گزینه ۲

$$y = \frac{|x|}{x}(x^2 + 1) = \begin{cases} x^2 + 1, & x > 0 \\ -x^2 - 1, & x < 0 \end{cases}$$

$$y = x^2 + 1 \Rightarrow y - 1 = x^2 \xrightarrow{x > 0} \begin{cases} x = \sqrt{y-1} & \text{دارون} \\ y > 1 \end{cases} \Rightarrow f^{-1}(x) = \sqrt{x-1} \quad \begin{cases} x > 1 \end{cases}$$

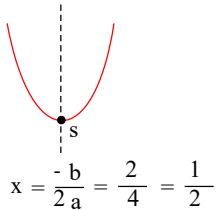
$$y = -x^2 - 1 \Rightarrow x^2 = -y - 1 \xrightarrow{x < 0} \begin{cases} x = -\sqrt{-y-1} & \text{دارون} \\ y < -1 \end{cases} \Rightarrow f^{-1}(x) = -\sqrt{-x-1} \quad \begin{cases} x < -1 \end{cases}$$

از ترکیب این دو ضابطه‌ی معکوس به جواب $f^{-1}(x) = \frac{|x|}{x} \sqrt{|x| - 1}$ می‌رسیم.

۸ - گزینه ۲

ضابطه‌ی تابع f به صورت $f(x) = 2x^2 - 2x + 5$ است (که تابعی یک به یک نیست)، واضح است که با توجه به شکل این تابع (سهمی رو به بالا) حداکثر

مقدار a می‌تواند طول رأس سهمی یعنی $\frac{-2}{4} = \frac{1}{2}$ باشد. (تابع درجه‌ی دوم در $x \geq \frac{-b}{2a}$ یا $x \leq \frac{-b}{2a}$ یک به یک است و وارون پذیر می‌باشد.)

۹ - گزینه ۳ روش اول:

ضابطه‌ی تابع f^{-1} را تعیین می‌کنیم اگر $y = \frac{2x+5}{x-2}$ باشد در این صورت داریم:

$$xy - 2y = 2x + 5 \Rightarrow xy - 2x = 2y + 5 \Rightarrow x(y - 2) = 2y + 5 \Rightarrow x = \frac{2y + 5}{y - 2}$$

پس $f^{-1}(x) = \frac{2x + 5}{x - 2}$ یعنی معکوس تابع، برابر خود تابع است و بی‌شمار نقطه‌ی مشترک دارند.

روش دوم:

در تابع همگرافیک $y = \frac{ax+b}{cx+d}$ اگر $a+d=0$ باشد آن‌گاه تابع f وارون خودش است و چون در تابع همگرافیک داده شده‌ی سؤال $a+d=0$ است پس تابع $f(x)$ و $f^{-1}(x)$ برهم منطبق هستند و بی‌شمار نقطه‌ی مشترک دارند.

۱۰ - گزینه ۲ کافی است که تابع $y = f(x)$ را با خط $y = x$ قطع دهیم.

$$x = \sqrt{x+2} \Rightarrow x^2 = x+2 \Rightarrow x^2 - x - 2 = 0 \Rightarrow (x-2)(x+1) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = 2 & \text{ق ق} \\ x = -1 & \text{غ ق} \end{cases}$$

جواب منفی مورد قبول نیست. زیرا در معادله‌ی $(x = \sqrt{x+2})$ صدق نمی‌کند.

۱۱ - گزینه ۱

$$f^{-1}(x) = \{(5, 2), (7, 1), (4, 3)\}, \quad g(x) = 2x - 1$$

$$g \circ f^{-1}(5) = g(f^{-1}(5)) = g(2) = 2(2) - 1 = 3$$

$$g(f^{-1}(7)) = g(1) = 2(1) - 1 = 1$$

$$g(f^{-1}(4)) = g(3) = 2(3) - 1 = 5$$

پس: $g \circ f^{-1}(x) = \{(5, 3), (7, 1), (4, 5)\}$

۱۲ - گزینه ۴ برای پیدا کردن ضابطه‌ی وارون یک تابع، ابتدا x را پیدا می‌کنیم و سپس x را به y و y را به x تبدیل می‌کنیم.

$$y = \frac{3^x - 5}{3^x + 5} \Rightarrow 3^x y + 5y = 3^x - 5 \Rightarrow 3^x - 3^x y = 5y + 5$$

$$\rightarrow 3^x(1 - y) = 5y + 5 \rightarrow 3^x = \frac{5y + 5}{1 - y} \xrightarrow{\text{تعریف لگاریتم}} x = \log_3 \frac{5y + 5}{1 - y} \rightarrow f^{-1}(x) = \log_3 \frac{5x + 5}{1 - x}$$

۱۳ - گزینه ۳

$f^{-1} \circ f(x) = x, \quad D_{f^{-1} \circ f} = D_f = R_{f^{-1}}$ $f \circ f^{-1}(x) = x, \quad D_{f \circ f^{-1}} = D_{f^{-1}} = R_f$	می‌دانیم:
--	-----------

حال دامنه و برد تابع f را به دست می‌آوریم:

$$f(x) = 4\sqrt{x-1} + 3 \rightarrow D_f: x - 1 \geq 0 \rightarrow x \geq 1 \rightarrow x \in [1, +\infty)$$

$$f(x) = 4\sqrt{x-1} + 3 \rightarrow f(x) - 3 = 4\sqrt{x-1} \rightarrow f(x) - 3 \geq 0 \rightarrow y \geq 3 \rightarrow y \in [3, +\infty)$$

نامنفی

$$y = 2f(f^{-1}(x)) \rightarrow y = 2x$$

پس باید خط $y = 2x$ را با شرط $(R_f)x \geq 3$ رسم کنیم که جواب گزینه‌ی ۳ می‌باشد.

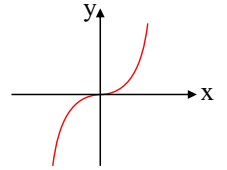

۱۴ - گزینه ۱ در تابع هموگرافیک $f(x) = \frac{ax+b}{cx+d}$ اگر $a+d=0$ باشد آن گاه تابع f ، وارون خود است. به عبارت دیگر $f^{-1}(x) = f(x)$. در نتیجه در این جا باید:

$$3 + (-a) + 0 \Rightarrow a = 3 \Rightarrow f(x) = \frac{3x-1}{x-3} \Rightarrow f(1) = \frac{2}{-2} = -1$$

۱۵ - گزینه ۲ از روی شکل تابع واضح است که این تابع یک به یک است بنابراین معکوس پذیر است:

$$f(x) = x|x| = \begin{cases} x^2 & x \geq 0 \\ -x^2 & x < 0 \end{cases}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} y = x^2 \Rightarrow x = \pm\sqrt{y} \xrightarrow{x \geq 0} x = \sqrt{y} \xrightarrow{y \geq 0} y \geq 0 \\ y = -x^2 \Rightarrow x^2 = -y \Rightarrow x = \pm\sqrt{-y} \xrightarrow{x < 0} x = -\sqrt{-y} \xrightarrow{y < 0} y < 0 \end{cases}$$

$$f^{-1}(x) = \begin{cases} \sqrt{x} & x \geq 0 \\ -\sqrt{-x} & x < 0 \end{cases} \text{ پس:}$$

۱۶ - ماشین فوق، رابطه‌ی بین f, g را به صورت $g(f(x)) = x$ بیان می‌کند. به عبارتی، با توجه به یک به یک بودن f, g ، توابع f, g وارون یکدیگرند، یعنی برای توابع f, g (که مسلماً یک به یک هستند) طبق فرض داریم:

$$\begin{cases} g(m) = 2 \\ g(f(2)) = 2 \end{cases} \Rightarrow m = f(2) = \frac{2 \times 2 - 1}{2 + 1} = \frac{3}{3} = 1$$

۱۷ - گزینه ۲ عرض از مبدأ تابع f^{-1} برابر (-1) است. یعنی $(0, -1) \in f^{-1}$ و در نتیجه $(-1, 0) \in f$ ، پس با توجه به ضابطه‌ی f داریم:

$$f(-1) = 0 \Rightarrow -1 - a + 2a = 0 \Rightarrow a = 1$$

۱۸ - گزینه ۲ برای به دست آوردن f^{-1} باید جای زوج‌های مرتب f را عوض کنیم:

$$f = \{(-1, 0), (1, 2), (0, 1), (2, -1)\} \Rightarrow f^{-1} = \{(0, -1), (2, 1), (1, 0), (-1, 2)\}$$

$$f + f^{-1} = \{(-1, 0 + 2), (2, 1 + (-1)), (1, 0 + 2), (0, -1 + 1)\} = \{(-1, 2), (2, 0), (1, 2), (0, 0)\}$$

۱۹ - گزینه ۳

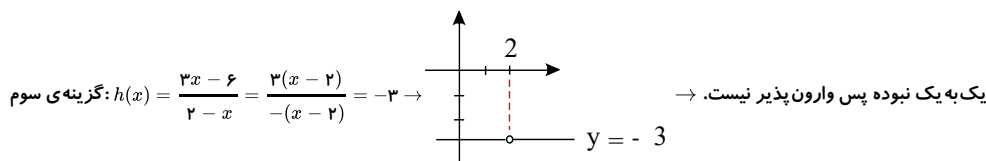
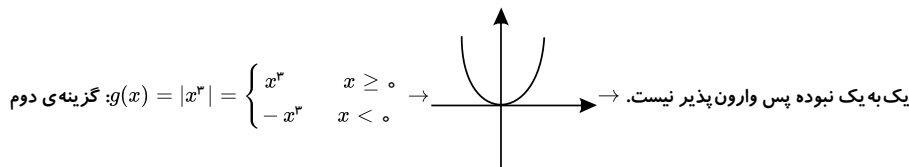
$$f(x) = x + 2 = y \Rightarrow x = y - 2 \Rightarrow f^{-1}(x) = x - 2$$

$$g(f^{-1}(x)) = 0 \Rightarrow g(x - 2) = 0 \Rightarrow 2(x - 2)^2 - 8(x - 2) + 1 = 0$$

$$\Rightarrow 2(x^2 - 4x + 4) - 8x + 16 + 1 = 0 \Rightarrow 2x^2 - 16x + 25 = 0 \xrightarrow{\Delta > 0} x_1 + x_2 = -\frac{b}{a} = 8$$

۲۰ - گزینه ۴ تابعی وارون پذیر است که یک به یک باشد.

گزینه‌ی اول: تابع درجه دوم، یک به یک نمی‌باشد. بنابراین وارون پذیر نیست.

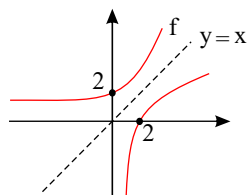

گزینه‌ی چهارم: توابع اکیداً صعودی یا اکیداً نزولی، یک به یک هستند.

$$p(x) = x^2 + \sqrt{x} \rightarrow p'(x) = 2x + \frac{1}{2\sqrt{x}} \xrightarrow{x > 0} p'(x) > 0$$

۲۱ - گزینه ۲

می‌دانیم نمودارهای دو تابع f و f^{-1} نسبت به نیمساز ناحیه‌ی اول و سوم (خط $y = x$) قرینه‌ی یکدیگرند.

$$y = \sqrt{f^{-1}(x)} \rightarrow \text{دامنه: } f^{-1}(x) \geq 0$$

قسمت‌هایی از f^{-1} را باید بیابیم که دارای y های بزرگ‌تر مساوی صفر باشند یعنی $x \geq 2$ جواب است.

۲۲ - گزینه ۱ چون نمودار تابع معکوس از نقطه $\left(\frac{m}{m+2}, m+2\right)$ می گذرد بنابراین خود تابع از نقطه $\left(m, \frac{m}{m+2}\right)$ عبور می کند.

$$\left(\begin{array}{l} a \in f \rightarrow \\ b \in f^{-1} \end{array} \right)$$

$$\frac{m}{m+2} \xrightarrow{\text{صدق در تابع}} m+2 = \frac{m-4}{2m-1} \rightarrow 2m^2 - m + 4m - 2 = m - 4 \rightarrow 2m^2 + 3m + 2 = 0 \rightarrow m^2 + m + 1 = 0$$

معادله ریشه‌ی حقیقی ندارد. $\Delta = b^2 - 4ac = 1 - 4 = -3 < 0 \rightarrow$

۲۳ - گزینه ۳

برای به دست آوردن ضابطه‌ی معکوس یک تابع، x را بر حسب y به دست می آوریم و سپس جای x و y را عوض می کنیم.

$$y = 1 + \sqrt{1-x} \rightarrow \sqrt{1-x} = y-1 \xrightarrow{\text{توان ۲}} 1-x = (y-1)^2$$

$$\rightarrow x = 1 - (y-1)^2 \rightarrow f^{-1}(x) = 1 - (x-1)^2 = 1 - x^2 - 1 + 2x \rightarrow f^{-1}(x) = 2x - x^2$$

می دانیم $D_{f^{-1}} = R_f$ پس کافی است برد (حدود y) تابع f را به دست آوریم.

$$y = 1 + \sqrt{1-x} \rightarrow \sqrt{1-x} = y-1 \rightarrow y-1 \geq 0 \rightarrow y \geq 1 \rightarrow D_{f^{-1}} = x \geq 1$$

بزرگتر مساوی صفر

۲۴ - گزینه ۱

$$(-1, 2) \in (gof)^{-1} \Rightarrow (2, -1) \in gof$$

$$gof(2) = -1 \Rightarrow g(f(2)) = -1 \Rightarrow g(a+1) = -1 (*)$$

$$g(2a-1) = -1 \xrightarrow{(*)} a+1 = 2a-1 \Rightarrow a = 2$$

۲۵ - گزینه ۲ ابتدا gof را تشکیل می دهیم سپس ضابطه‌ی معکوس آن را به دست می آوریم.

$$gof(x) = g(f(x)) = \frac{x+2+1}{2-(x+2)} = \frac{x+3}{-x}$$

اکنون x را بر حسب y به دست می آوریم و سپس جای x و y را عوض می کنیم.

$$y = \frac{x+3}{-x} \rightarrow -xy = x+3 \rightarrow x+xy = -3 \rightarrow x(1+y) = -3$$

$$\rightarrow x = \frac{-3}{1+y} \rightarrow (gof)^{-1}(x) = \frac{-3}{1+x}$$

۲۶ - گزینه ۴ روش اول:

برای محاسبه‌ی وارون یک تابع، ابتدا x را بر حسب y به دست می آوریم، سپس جای x و y را عوض می کنیم.

وارون تابع را به دست آورده و با خودش مساوی قرار می دهیم:

$$f(x) = y = \frac{mx+2}{x+2} \Rightarrow xy + 2y = mx + 2 \Rightarrow mx - yx = 2y - 2$$

$$\Rightarrow (m-y)x = 2y-2 \Rightarrow x = \frac{2y-2}{-y+m} \Rightarrow f^{-1}(x) = y = \frac{2x-2}{-x+m}$$

طبق فرض $f(x) = f^{-1}(x)$ ، بنابراین:

$$\frac{mx+2}{x+2} = \frac{2x-2}{-x+m} = \frac{-2x+2}{x-m} \Rightarrow m = -2$$

روش دوم:

تابع هموگرافیک، $y = \frac{ax+b}{cx+d}$ در حالت $a+d=0$ ، برابر وارون خودش است.

پس $m+2=0$ و در نتیجه $m=-2$ است.

۲۷ - گزینه ۳ ابتدا x را بر حسب y به دست می آوریم، سپس جای x و y را عوض می کنیم:

$$y = \frac{x}{1+x} \Rightarrow y+yx = x \Rightarrow y = x - xy = x(1-y) \Rightarrow x = \frac{y}{1-y} \rightarrow f^{-1}(x) = \frac{x}{1-x}$$

۲۸ - گزینه ۱ برای به دست آوردن ضابطه‌ی معکوس یک تابع، ابتدا x را بر حسب y به دست می آوریم، سپس جای x و y را عوض می کنیم.

$$y = 2x - x^2 \Rightarrow y-1 = 2x - x^2 - 1 = -(x^2 - 2x + 1) = -(x-1)^2 \Rightarrow (x-1)^2 = 1-y$$

$$\rightarrow |x-1| = \sqrt{1-y} \xrightarrow{x < 1} 1-x = \sqrt{1-y} \Rightarrow x = 1 - \sqrt{1-y}$$

$$\rightarrow f^{-1}(x) = 1 - \sqrt{1-x}$$

۲۹ - گزینه ۴

$$f \circ g(x) = f(g(x)) = 1 - \sqrt{2-x}$$

اکنون x را بر حسب y به دست می آوریم و سپس جای x و y را عوض می کنیم.

$$y = 1 - \sqrt{2-x} \rightarrow \sqrt{2-x} = 1 - y \xrightarrow{y \leq 1} 2 - x = (1 - y)^2 \rightarrow x = 2 - (1 - y)^2$$

$$\rightarrow f^{-1}(x) = 2 - (1 - x)^2, \quad x \leq 1$$

۳۰ - گزینه ۱ طبق خواص تابع وارون، وارون تابع f از نقاط $A(4, 1)$ و $B(7, 2)$ می‌گذرد، پس برای تعیین ضابطه‌ی f^{-1} کافی است، معادله‌ی خطی را بنویسیم که از نقاط $A(4, 1)$ و $B(7, 2)$ بگذرد:

$$AB: \frac{y - y_A}{x - x_A} = \frac{y_B - y_A}{x_B - x_A} \Rightarrow \frac{y - 1}{x - 4} = \frac{2 - 1}{7 - 4} = \frac{1}{3} \Rightarrow 3y - 3 = x - 4 \Rightarrow 3y = x - 1$$

$$\Rightarrow y = \frac{x - 1}{3} \Rightarrow f^{-1}(x) = \frac{x - 1}{3}$$

پاسخنامه کلیدی

۱ - ۱

۲ - ۱

۳ - ۳

۴ - ۳

۵ - ۱

۶ - ۱

۷ - ۲

۸ - ۲

۹ - ۳

۱۰ - ۲

۱۱ - ۱

۱۲ - ۴

۱۳ - ۳

۱۴ - ۱

۱۵ - ۲

۱۶ - ۴

۱۷ - ۲

۱۸ - ۲

۱۹ - ۳

۲۰ - ۴

۲۱ - ۲

۲۲ - ۱

۲۳ - ۳

۲۴ - ۱

۲۵ - ۲

۲۶ - ۴

۲۷ - ۳

۲۸ - ۱

۲۹ - ۴

۳۰ - ۱